

„Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi!“

2007

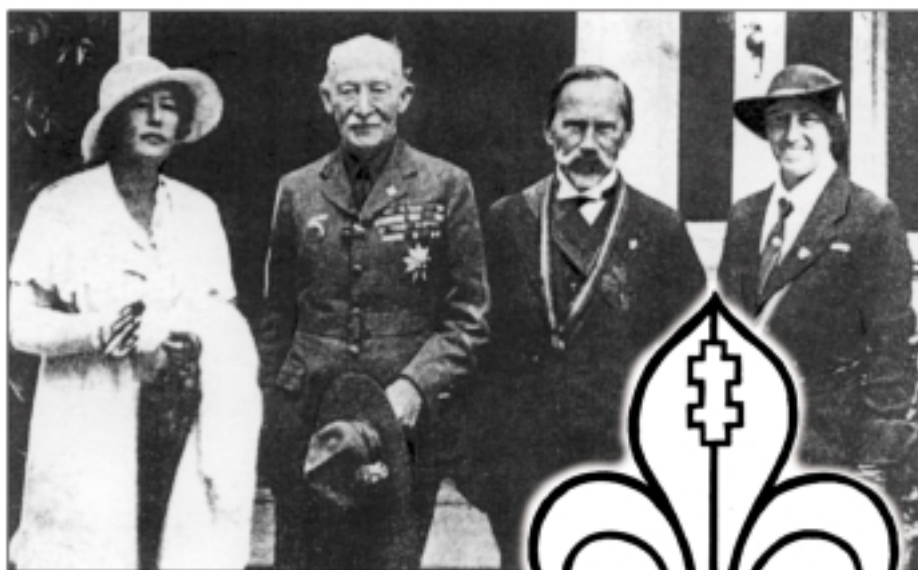
balandis

VARPAS

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

**ATKURKIME GARBĖS VERTĄ Lietuvos skautiją,
pasiryžusią geriems darbams ir žygiams
DIEVO, TĖVYNĖS IR ARTIMO LABUI**

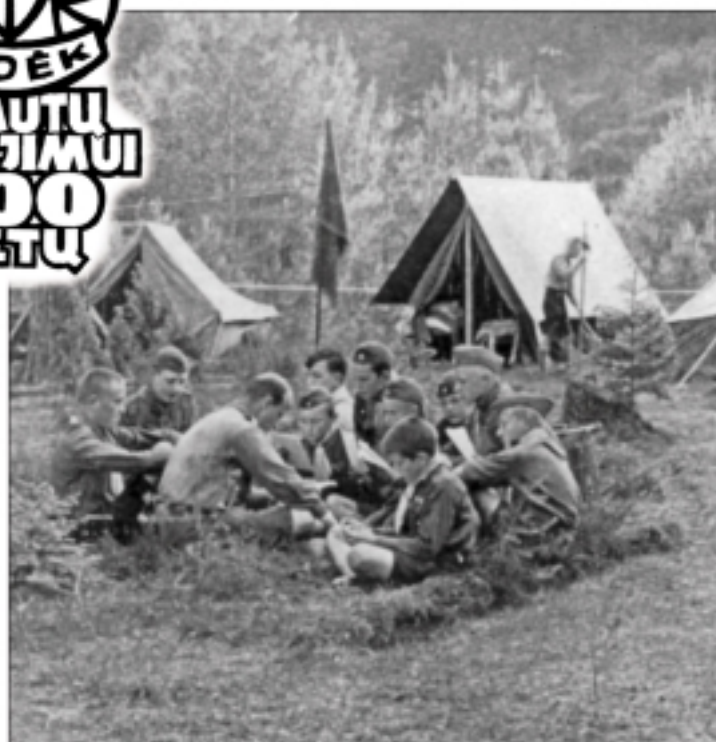
Ponia S. Smetonienė, lordas R. Baden-Powell'as - skautų judėjimo pasaulyje pradininkas, J.E. Antanas Smetona ir ponia O. Baden-Powell.

Lietuvos skautų
ordinai ir medaliai

Lordas R. Baden-Powell'as atidaro savo vardo gatvę. Palanga. 1938 m.

Lietuvos skautai stovyklaudami ruošiasi Vilniaus laisvės žygiui

Skautai - artimi kariuomenei

Lietuvos Respublikos prezidento, Lietuvos skautų šefo ir II tautinės stovyklos Aukštojo globėjo, Antano Smetonos kalba, pasakyta liepos 10 d. atidarant II-ją tautinę stovyklą

(Trimitas, 1938 m. liepos 14 d.)

Mielieji skautai ir skautės, malonieji užsienio svečiai ir viešnios ir šios iškilmės dalyviai, sveiki atsilankę šiame džiūgaujančio jaunimo palapinių kaime! Čionai mus sutelkė šiandien Lietuvos skautų brolijos dvidešimties metų minėjimo sukaktis. Tai nepaprasta mūsų jaunimo šventė. Ji man duoda progos pasakyti kelis žodžius.

Kai kūrėsi atgyjančios nepriklausomos Lietuvos valdžia, įvairios partijos, atžūsusios iš suardytos Rusijos, kiekviena stengėsi pavilioti į save jaunimą. Juk kuri sau jį palenkia, ta turi tikresnę ateitį. Besirūgijančių partijų sukuryje buvo pavojaus suskilti mūsų jaunimui, taigi ir pavojaus mūsų tautos vienybei. Jo akivaizdoje radosi glaudus būrelis žmonių, pasiryžusių auklėti visų pirma moksleivius, vedant juos vieningu tautos keliu. Bet kur tam keliui gairės? Tam klausimui neteko ilgai dairytis atsakymo. Jau tuomet buvo garsi Baden Povelio skautų organizacija, iš Didžiosios Britanijos paplitusi per visą pasaulį. Buvusi pradžioje tautinė, ilgainiui virto ji tarptautine. Jos aukščiausias tikslas - Dievui, Tėvynei ir artimui - tiko kiekvienai tautai skyrium ir visoms tautoms drauge. Iš tų trijų pagrindinių sąvokų sudaryta dorovės santvarka visiems bendra, visiems įmanoma, geriausiai tinkanti žmonių prieaugiui auklėti. Jos laikantis, išmokstama mylėti savo tėvynę ir gerbti kitų tautų kraštus. Šitaip pasiekiamas darnus tautų santykis su visa žmonija. Juk viena, savyje užsidariusi, tauta greitai išsektų. Kad taip neatsitiktų, jai reikia nuolat bendrauti su aplinka ir semtis kultūros gėrybių iš bendro žmonijos lobyno. Tauta juk neatskiriama žmonijos dalis. Kur tautiškumas, ten turi būti ir žmoniškumas. Viena be kito nėra įmanoma.

Taip mąstydami, tie keli prakilnios dvasios žmonės, kurių vardus žino mūsų jubilatų istorija, įsteigė skautų broliją 1918 m. vėlyvą rudenį dar Vilniuje, kur tuo pačiu žygiu įsikūrė pirmutinė Lietuvos ministrų taryba. Šit, kodėl brolijos simbolis yra geležinis vilkas. Taigi dviejų sukakčių laimingas sutapimas. Per dvidešimt metų mūsų tėvynei teko patirti daug sielvarto ir nemaža džiaugsmo, teko kovoti dėl savo laisvės ir ją, brangiai atpirtą, stropiai saugoti. Kad ir neteko lopšio, kur mūsų gimusi laisvė saulę, mūsų tauta nenusiminė, žygiavo drąsiai į užsibrėžtą tikslą, stiprėjo ir vešliai augo sąmonė. Kiekvienas jos žymesnis įvykis giliai atsimušė skautų brolijos sieloje, ją stiprindamas ir grūdindamas visuose darbuose. Jie įveikė aibes kliuvinių, daugelio priešų atsigynė, o ir nemaža bičiulių įsigijo. Šiandien nėra šviesuomenėje tokios profesijos, kur neturėtų skautai paramos. Jų brolija mėgsta mokyklą, kaip geriausių talkininką auklėtoją. Džiaugiasi tėvai, kad jų vaikai, tapę skautais, savo būdą gerina. Skautai šiandien viena žymiųjų Lietuvos jauni-

mo organizacijų. Jų skaičius didėja, jų prityrę vadovai auklėtojai daugėja, susidarė sava periodinė ir neperiodinė literatūra. Darnūs tapo savybės santykiai, statutu sutvarkyti. Keliaudami per savo kraštą, rengdamies stovyklas, jie gavo jį arčiau pažinti. Ir kaimas juos pamėgo. Jis žino, kad skautas jo malonus bičiulis. Šit jo praminti takai į kitų tautų jaunimą, užmegzti su jai draugiški santykiai. Jis lankosi svetur, belaukiamas ir, grįžta nedykas, o daug matęs, patyręs ir pasimokęs. Kaip ten miela jaunam su jaunais pabūti ir svečiai būti sutiktam!

Lietuvos skautų brolija jau kuris metas kaip yra priimta visuotinė skautų organizacijon. Ji gali viešėti ir vieši, kaip skirtingas vienetas, tarptautinėse skautų stovyklose, ji kviečiasi pašaliečius skautus savo tėvynėn. Mūsų laimingi, matydami šiandien savo tarpe svečių ir viešnių, atvykusių iš artimų ir tolimų kraštų. Jų buvimas mūsų viešnagėje, jų atsilankymas mūsų mylimo Nemuno pakrantėse didina šią taurią sukaktinės iškilmės nuotaiką. Toks įvykis yra istoringas ir jis paliks neišdildomų pėdsakų mūsų skautų brolijos atmintyje. Jis mums ne tik džiaugsmo teikia, jis mus stiprina ir ateities kelionėje.

Mes geidžiame, kad mūsų malonūs svečiai ir viešnios parsivežtų namon ko geriausių išpūdžių iš Lietuvos. Bet tai, gal būt, daugiau nuo mūsų, o ne nuo jų priklauso. Taigi būkime jiems nuoširdūs ir vaišingi, rūpinkimės, kad jiems nebūtų nuobodu, pasirodykime savo gražiais įpročiais, atsidėkokime už mielą viešnagę, mūsų patirtą jų kraštuose, pasirodykime ko gero turime. Juk mes esame vieni kitiems broliai ir sesės, nors esame išsižūrę į savo tėvynes. Taip skelbia skautizmo dvasia.

Žvalgytis į praeitį ir džiaugtis tuo, kas laimėta, yra gera. Tačiau nepamirštant, kas yra buvę ir tebėra, pravartu susimąstyti ir tuo, kas bus ir turi būti. Juk ateitis yra praeities tęsa. Taigi mūsų skautai, būdami jau stiprūs, privalo norėti dar stipresni būti. Stiprumas tai geras, tvirtas būdas. Jis yra tikras, kai savas, neskolinatas, kai iš savo tautos kilęs, tautiškai apdorotas. Jis yra sąmoningas, kai pažįsta save ir savo aplinką. Jei tautos būtų vienodos, tai jos būtų nuobodžios. Bet taip, Dievo dėka, nėra. Kalba, kilmė ir tikėjimas skirsto žmoniją, o tiesos, religijos ir grožio idealas, siekiamas doros priemonėmis, ją telkia draugėn. Kas įvairu, tai derinama vienumon. Tai įdomu. Iš taurių savybių auklėjamas skirtingas, gražus ir geras žmogus, kaip sakydavo senovės graikai. Toks būdamas, jis nori džiaugtis gyvenimu, nori gyventi santarvėje ir taikoje su kitais. Bet netruksta ir tokių, kurie skelbia, jog tik žiaurioji kova esanti gyvybės akstinas. Skautai priešinę tokiai nuomonei. Juk tai būtų karas visų su visais? Dėl to skautai yra taikos apaštalai. Tarnaudami savo tėvynei, jie tačiau neišsižada kovos. Jie kaip tik ruošiasi kovoti su tuo, kas yra pikta, kas graso jų tėvynės laisvei. Šiuo atžvilgiu jie artimi ginklo brolijai kariuomenei. Ne dykai ir jų gyvenimo santvarka pagrįsta vado dėsniais. Ir jų ginklas - tvirtas, riteriškas, būdas. Skautų brolijoje yra karininkų vadovų. Auklėdami organizuotą jaunimą, jie auklėja ir savo kraštui gynėjus.

Tvirtą būdą padaro drausmė ir susiklausymas, drąsa ir ištvermė, darbas ir atsidėjimas savo tėvynei, pagalba artimui, meilė savo tautai ir pagarba kitoms tautoms. Bet iš karto tai būtų per rimta. Skautas jaunas žmogus, dėl ko jis, ir rimtą darbą dirbdamas, nori būti linksmas, nori žaisti ir dainuoti. Žaisme ir dainoje betgi pasirodo gerosios savybės. Jas reikia ugdyti ir derinti visumon. Gimtojo krašto ritmas ir melodija turi lydėti jauną žmogų jo gyvenimo kelionėje.

Dvidešimt metų, labai įvairių, labai įdomių praėjo. Jie jau praeitis, bet praeitis, ne veltui gyventa. Jos prirašytas ir skautų istorijos lapas. Jį beskaitant atsiskleidžia naujas, dar tuščias. Žiūrėkime, kad jis būtų turiningas ir brangus Lietuvos garbei. Naują lapą rašys naujas jaunimas. Jam tenka rūpestingai budėti. Mes tikime, kad tesės.

Lietuvos Respublikos Prezidentas A.Smetona 1938 m. tautinės skautų stovyklos atidaryme. Už jo krašto apsaugos ministras brig. gen. S.Raštikis. Prezidento kairėje LSS Tarybos pirm. dr. J.Alekna ir J.Tubalienė. Dešinėje - pranešėjas ps. V.Bražėnas (J.Miežlaidžio nuotrauka iš Trimito)

Skautavimas istorijos pakele

V.s. fil. Vilius Bražėnas

Daug kur plačiame pasaulyje šiemet švenčiamas Baden Povelio, prieš 100 metų išiebtos jaunatviško idealizmo - skautybės - liepsnos jubiliejus. Daug kas bandė skautybės metodus panaudoti net priešingiems tos idėjos tikslams. Tačiau tokie eksperimentai, kaip "Hitlerjugendas" ir "pionieriai" bei "spaliukai", galėjo išsilaikyti tik valdžios prievarta pastatytų vadovų ir tos pat valdžios vilionėmis suburtų vaikų bei jaunuolių savimeilės dėka. O skautybė, kaip įrodė jos spontaniškas atgijimas nuo raudonosios prievartos pabėgusiose išieivijose, atgijo ir klestėjo be jokių vyriausybės paramos. Vada! ėmėsi tautinio jaunimo būrimo į skautišką gretas ir jiems vadovavimo, aukodami savo poilsio laiką net po sunkiausių darbų.

Apie skautavimo praktiką ir teoriją bei formas yra nemažai parašyta. Yra daug išlikusių skautų ir skaučių, kurie gali padėti tėvams ir mokytojams, supratusiems būtinybę panaudoti skautybę mūsų vaikų ir jaunuolių žmogiškame ir tautiniame ugdyme su obalsiu "Dievui, Tėvynei ir artimui". Kadangi skautybės 100-toji sukaktis artimai siejasi su mano paties skautavimo sukaktimis, bandysiu peržvelgti į lietuviškosios skautijos gerokai akmenuotą kelią, kuriuo eiti teko pačiam.

Šių skautijos jubiliejinių metų liepos mėnesį bus 80 metų "jubiliejus" nuo mano, 14 metų berniuko, pirmosios skautiškos stovyklos pergyvenimų. O tai buvo ne bet kokia stovyklėlė, o šaunaus Šiaulių Tunto stovykla Palangos pušyne, arti Baltijos Jūros! Aišku, kad su tuomi buvo surištas ir pirmas žvilgsnis į jūros begalybę. Ją išvydau nuo kopų, į kurias, užmerktomis akimis, buvo užvedami jūros "pirmokai". Stovyklos viršininku buvo nepamirštamas paskautininkas Antanas Saulaitis. Ilgoje kelionėje lietuviškos skautijos keliais ir keleliais turėjau garbės ir skautiško malonumo atsiremti į du mūsų skautijos bokštus (ne tik "stulpus"): Vytautą Čepą ir Antaną Saulaitį. (Ne sūnų - Antaną, bet tėvą.) Apgailėtina, kad nemažai tuodu skautijos bokštus sekusios kartos vadovų nesugebėjo įsigyventi ne tik į obalsio antrąją dalį "Tėvynei" esmę bet ne retai ir "skautas skautui - brolis" priesako subtilumus. Tie nukrypimai pasireiškė išieivijoje, kilus skirtumui pažiūrose į "bendraviną" (dau-

gelio kitų nuomone - per KGB koštuvą) su okupuota tauta. Tie skirtumai de ja persimetė ir naujovėms imlion Nepriklausomon Lietu von. Čia iš "bendravimo" ar "bendradarbiavimo" su nomenklatūra laikų ryšius turėję išieivijos skautų vadovai atnešė keistą skautų "apolitiškumo" teoriją. Tas, inteligentams neleistinas (kai kam patogus) "nepartiškumo" sumaišymas su "nepolitiškumu", atseit - su pilietinės pareigos atlikimo atmetimu - tikrumoje iš skautų įžodžio išbraukė "Tėvynei", paliekant jame tik "Dievui ir artimui". Tuo būdu Jungtinių Tautų Organizacijos, per UNESCO antitautinės programos, su ambicingo globalisto, "paniška! bijančio tautiškumo" didžturčio, Džordžo Sorošo fondų nupirktų intelektualų pagalba, kosmopolitizmas įsiskverbia ir į Lietuvos mokyklas bei jaunimo organizacijas. Komunistams veik nebelieka darbo tautų žudyme.

Grįžtant prie sukakčių, praėjusiais, 2006-siais, metais tyliai, nekliudomas, atšvenčiau 80-ąją skautavimo sukaktį. Prieš 80 metų Kelmės progimnazijos antroje klasėje įstojau į skautus. Prisimenu draugininku buvus IV-tos klasės gimnazistą Mauragį. Ateinantieji, 2008-ji, metai, vėl po 80-ties metų, tampa asmenišku jubiliejumi: 1928 m. Kaune, aukštojoje Panemunėje, įvyko Lietuvos skautų I-ji Tautinė Stovykla, švenčianti pirmąjį dešimtmetį nuo mūsų skautijos įkūrimo 1918 m. Vilniuje. Knygoje "PO DVYLIKA VĖLIAVU" yra nuotrauka išieivijoje atsidūrusių dar gyvų dviejų skautininkų ir trijų skautininkų, dalyvavusių 1988 m. VII-je Tautinėje stovykloje ir stovyklavusių I-je 1928 m. Stoviu šalia mano didžia! gerbiamo, dabar jau vyr. sktn. Antano Saulaičio. Prisimintina, kad 1938 m. (II-je T.S.) Kaune ir 1958 m. (IV-je T.S.), Flinte, Mičigano valstijoje, JAV, savo erdvioje palapinėje turėjau garbės ir malonumo priglausti besilankantį "Pirmūną" - L.S.S. steigėją Petrą Jurgėlą.

Galima būtų prisiminimus pratęsti ir gan sudėtingais susidūrimais su Skautų Akademikų veikla. Tačiau tam reikia papildomos "kuprinės": jau vien skauto kuprinė prikimšta iki pilnumo neįkainojamos patirties ir skautiško idealizmo gairėlėmis. To dėka, su Dievo palaima, ir dabar dar būna įmanoma pasijausti skautuku. Tad skaitytojus, buvusius ir tebesančius skautais, sveikinu su skautybės jubiliejumi ir kviečiu ne tik "budėti" bet ir kovoti už tautos išlikimą ir laisvę pasaulyje.

Skautų stovyklos 1948 06 22 - 29 štabas (Donoperteich, Vokietija). Štabo vadas V.Bražėnas stovi viduryje prie kryžiaus

Šiandienos tendencija - silpninti nacionalinio saugumo pamatus

Dr. Povilas Jakučionis

Nuo pat Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) įkūrimo komunistinė nomenklatūra ir jai atstovaujančios politinės partijos šiomis pajėgomis nepasitikėjo dėl savanorių patriotinių nuostatų. Tuoju po 1992 m. Seimo rinkimų ir 1993 m. Prezidento rinkimų, kai visa valstybės valdžia atiteko LDDP, prasidėjo atvira savanorių diskriminacija. Buvo mažinamas KASP finansavimas ir ginkluotė, naikinamas transporto ir kitos socialinės lengvatos. Stichiška savanorių reakcija į tokią diskriminaciją buvo jų akcija Pakaunės miškuose, dėl kurios nepagrįstai ir neteisingai kaltinami V.Landsbergis ir visa Tėvynės sąjunga.

Nuo 1992 m. komunistinės nomenklatūros sukurtos politinės partijos valdė ir valdo Lietuvą iki šiolei, išskyrus trumpą 1996 - 2000 m. laikotarpį. Jos visą tą laiką nuosekliai ir metodiškai silpnino ir mažino savanorių pajėgas. Lietuvai įstojus į NATO ir Europos Sąjungą atsirado pretekstas visai sunaikinti KASP. Esą Lietuvai savos kariuomenės lyg ir nereikia. Nuo užpuolimų ją gins NATO ir ES karinės pajėgos, į kurias integruoti Lietuvos daliniai. Jiems reikalingi tik profesionalūs kariai. Dėl to esą nereikalinga šauktinių kariuomenė. Be socialdemokratų prieš šauktinių kariuomenę ypač aktyviai veikė ir veikia visos liberalų partijos atmainos.

Nebus šauktinių kariuomenės, nebus ir taip nekenčiamų savanorių pajėgų, nebus ir kariuomenės rezervo. Nebus iš ko jo sudaryti. Tuo pačiu nebus ir teritorinės gynybos, kuri jau dabar praktiškai yra sunaikinta. Vienu šūviu - trys kiškiai. Arba - vienu mostu sunaikinami trys komunistinei nomenklatūrai nepatikimi ir GRU tikslams Lietuvoje labai kliudantys krašto apsaugos dariniai. Atveriamas kelias galimiems vidaus "smūgtams", autonomininkų riaušėms Baltarusijos ir Karaliaučiaus krašto pasienio teritorijose. Samdoma kariuomenė su jais į mūsų nestos, NATO ir ES pajėgos į "vidaus" neramumus nesikiš. Nuo trečiųjų šalių infiltratų "taikdariškos pagalbos" nebus kam apsaugoti.

Žinoma, gal to ir nebus, tačiau palankios sąlygos tokiai įvykių eigai kuriamos pačios krašto apsaugos sistemos vadovų rankomis. Juk Lietuva yra pafrontės valstybė. Jai reikalinga dviguba ar net triguba saugumo sistema. Naivuoliai (ar piktavaliai?) įtikinėja, kad mums niekas negresia ir nereikia eikvoti pinigų "dvigubai" - ir NATO, ir teritorinei gynybai. Juokais galima pridurti, kad Lietuvai saugumą užtikrinti už dyką siūlosi Rusija...

Tačiau paklauskime savęs, kodėl kai kurios Europos šalys, neturinčios nestabilių, nedemokratiškų ir agresyvių kaimynų, vis dėl to turi visuotinių piliečių karinį apmokymą, šauktinių kariuomenę, nacionalinę gvardiją? Ryškiausi pavyzdžiai galėtų būti Šveicarija, Danija, Norvegija, kitos Skandinavijos šalys. Atsakymas būtų vienas - jos nenori rizikuoti savo saugumu. Jos turi istorinę atmintį. Jos žino, kad pasirengimas karui stabdo karo realumą. Dar senovės romėnai sakydavo: "Civis pacem - para bellum" (nori taikos - ruoškis karui).

Vokietija, Lenkija ir daug kitų Europos šalių turi šauktinių kariuomenę, o Lietuvai jos nė nereikia! Kodėl? Ar Lietuva yra saugesnėje geopolitinėje padėtyje nei minėtos šalys? Atvirkščiai, Lietuva yra vienintelė iš NATO Europos valstybių, kurią iš dviejų pusių supa nedemokratiškas ir nenusipėjamas kaimynas.

Jau septynis metus iš eilės krašto apsaugos sistemai vadovaujantys socialdemokratų ministrai, visą laiką nuosekliai mažinę šauktinių kariuomenę, savanorių pajėgas ir teritorinę gynybą, dabar pereina į lemiamą ataką prieš Lietuvos saugumą - į visišką šių darinių sunaikinimą. Pradedama diskusija, kaip Lietuvos kariuomenę paversti profesionalia. Įvyko pirmieji svarstymai Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvažiuojamame posėdyje Krašto apsaugos ministerijoje (KAM). Išklaustytos nuomonės, tačiau konkretūs sprendimai dar nepriimti. Ginčai, svarstymai, pasikeitimai nuomonėmis yra demokratinės visuomenės kasdienybė. Bet dėl to neturi nukentėti valstybės saugumas.

Paskubėta surengti ir gyventojų apklausą. RAIT jau nustatė, kad 68,4 proc. apklaustųjų remia profesionalios kariuomenės modelį. Labiausiai jį remia potencialūs šauktiniai - vyresnio mokyklinio ir studentiško amžiaus jaunuoliai. Tikriausiai tai yra prasto patriotinio ir pilietinio ugdymo rezultatas. Gal pirmiausia reikėjo sužinoti nuomonę tų žmonių, kurie savo krūtinėmis gynė laisvę ir nepriklausomybę?

Socialdemokratų vadovaujama KAM jau pasiekė, kad 2006 m. iš bendro ribinio karių skaičiaus -18.250, privalomosios tarnybos karių liko tik 3.210. Kitais metais jų skaičius bus sumažintas dar per pus - iki simbolinio 1600. Ir vis aimanuojama, kad krašto apsaugai trūksta pinigų. Tuo tarpu vieno šauktinio išlaikymas per metus valstybei kainuoja 11 tūkst. litų, o profesionalios tarnybos - 35 tūkst. litų. T.y., 3,5 karto daugiau. Be profesionalių karių neapsieisime. Jie visada ir visur buvo ir bus reikalingi ne tik kaip kariai, bet ir kaip jaunų karių mokytojai, NATO ir Jungtinių Tautų Organizacijos tarptautinių misijų dalyviai. Tačiau svarbu išlaikyti tinkamą proporciją tarp profesionalų ir šauktinių.

Atrodo, kad diskusijos įkarštyje buvo pamirštas LR Konstitucijos 139 straipsnis, kurio nuostata teigia: "Įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos piliečiai privalo atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą". Ar galvojama šią nuostatą kaip nors apeiti, ar keisti Konstituciją? Iki šiol Seime pakeisti Konstituciją nė karto nepavyko, nors mėginimų buvo daug.

Gal dėl to KAM siūlo, kad atlikti pradinę karinę prievolę būtų šaukiami tik savanoriai, to pageidaujantys jaunuoliai. Kad privalomoji karo tarnyba taikos metu būtų įteisinta, kaip būtina sąlyga norint tapti aktyviojo rezervo kariu, arba kitu jėgos struktūrų pareigūnu, pvz., pasienio apsaugos. Žinoma, tokią sąlygą galima būtų taikyti ir visiems norintiems dirbti valstybės tarnyboje. Bet ar tai išspręstų nacionalinio saugumo užtikrinimo klausimą iš esmės? Turbūt ne.

Šauktinių kariuomenės atsisakymas turės ir daugiau pasekmių. Šalys, kurios anksčiau perėjo prie profesionalios kariuomenės modelio dabar jaučia tokios kariuomenės senėjimo problemas. Trūksta karinei tarnybai paruošto jaunimo ir motyvacijos. Turėdami profesionalią kariuomenę ir mes neteksime dalies jaunimo patriotinio ir pilietinio ugdymo galimybių. O tai nacionalinio saugumo aspektu be abejonės yra svarbu. Taip pat prarasime gyvą ryšį tarp kariuomenės ir visuomenės.

Kas galėtų pakeisti šauktinių ir savanorių pajėgų kai kurias funkcijas? Likusi vienintelė Šaulių sąjunga vargu ar pajėgs. Tuo atveju ją reikėtų labai sustiprinti, bent iki buvusio tarpukario Lietuvos lygio. Gal reikėtų vėl įvesti karinį mokymą mokyklose, kad visi jaunuoliai išmokytų elgesio su ginklais? Gal tiesiog sutrumpinti karinės prievolės laiką iki 6 ar 3 mėnesių, įvedant dažnesnius pakartotinius mokymus?

Reikia visiškai pritarti Lietuvos kariuomenės kūrėjų sąjungos, dabar švenčiančios savo įkūrimo 80-metį, VIII suvažiavimo rezoliucijoje išdėstytiems teiginiams ir mintims dėl padėties krašto apsaugos sistemoje ir neleisti silpninti nacionalinio saugumo pamatų.

Knyga apie čekistų ir komunistų bendradarbiavimą

**Eugenijus
R.Stancikas**

Pastaruo-
ju metu at-
sirado ne-
mažai bu-
v u s i ū
L K P (b)
veikėjų pri-
siminimų knygų, kuriose jie su nostalgija prisimena sovietinės valdžios Lietuvoje metus, savo privilegijuotą gerą gyvenimą ir stengiasi visiems parodyti savo nuopelnus Lietuvos liaudžiai, net žygius Lietuvos suvereniteto link... Tuo tarpu buvusiuose LKP(b) ir KGB archyvuose trūnija daugybė dokumentų, akivaizdžiai bylojančių visai apie kitokius jų darbus. Teisingiau pasakius, - jų nusikaltimus Lietuvos žmonėms ir okupantų pavergtai Tėvynei.

Labai gerai, kad atsiranda istorikų, kurie prakalbina tuos dokumentus ir praskleidžia sovietinės okupacijos įvykių Lietuvoje uždangą. Visų pirma turiu omenyje neseniai pasirodžiusią istoriko Juozo Starkausko parengtą ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro jau 2007 metais išleistą knygą "Represinių struktūrų ir komunistų partijos bendradarbiavimas įtvirtinant okupacinį režimą Lietuvoje 1944-1953 metais". Tai solidi 765 puslapių knyga. Kuomet skaitai ją, tai nenustoji stebėtis knygos autoriaus kruopštumu, nepaprasta kantrybe, kuri buvo reikalinga išnagrinėti ir apibendrinti tūkstančius dokumentų, susijusių su pasirinkta tema. Jo padarytos išvados apie LKP(b) veikėjų ir eilinių narių bendradarbiavimą su okupacinėmis struktūromis siekiant padėti nuslopinti pasipriešinimą okupantams Lietuvoje yra pagrįstas ne asmeninių požiūriu, o autentiškais dokumentais, pateikiant jų šaltinių nuorodas. Knygoje randame keletą skyrių, kuriuose apžvelgti archyviniai dokumentai susiję su LKP(b) CK biuru, jo vadovu A.Sniečkumi, LKP(b) apskričių ir valsčių komitetų ir eilinių partijos narių veikla, jų bendradarbiavimu su čekistais bei įtaka represinių struktūrų darbuotojams. Knygos gale pateikiami priedai: trumpas 1944-1953 metų LKP(b) biuro narių, apskričių komitetų pirmųjų sekretorių ir kai kurių LSSR partinių ir valstybės tarnautojų biografijos, asmenvardžių rodyklės.

Juozas Starkauskas savo parengtoje knygoje visų pirma nurodo į tai, kad norint suprasti ir įvertinti kokie gi ryšiai siejo komunistų partiją ir represines SSRS struktūras būtina prisiminti sovietų valdžios Rusijoje ištakas. Vykstant revoliuciniam bolševikų perversmui 1917 m., jų vado V.I.Lenino pastangomis buvo įvestas toks baisus teroras kitaminčių atžvilgiu, kurio nežino-

jo Rusijos žmonės nuo pat totorių-mongo-
lų antplūdžio laikų. Šį terorą vykdė Leni-
no nurodymu ČK, vadovaujama Felikso
Dzeržinskio, kuri ir tapo visų vėliau vei-
kusiu SSRS represinių struktūrų ištaka.

Stalinas, apskritai pārņēmis visas morālās normas, toliak stiprino NKVD struktūru, kurā laikā revolūcijas kardu vis stiprējančioje, kaip jis ir nurodydavo, klasių kovoje. Todėl logiška, kad kai SSRS 1940 m. Okupavo Lietuvą, joje buvo pradėtos žiaurios represijos ir prieš mūsų tautos žmones.

Bent trumpai apžvelkime kokias išvadas galima padaryti apie represinių struktūrų ir LKP(b) bendradarbiavimą 1944-1953 metais okupuotoje Lietuvoje pagal Juozo Starkausko išnagrinėtus archyvinius dokumentus.

Sovietų sąjungai antrą kartą okupavus Lietuvą, LKP(b) buvo nurodyta įteisinti okupacinį režimą kaip sovietų valdžią. Šiame darbe ji tiesiog negalėjo apseiti be represinių struktūrų (NKVD, MVD, MGB ir kitų) paramos, nes Lietuvoje okupantų kuriama sovietų valdžia daug kam buvo nepriimtina.

LKP(b) CK Biuras ir asmeniškai jo vadovas A. Sniečkus su represinėmis struktūromis glaudžiai bendradarbiavo net 1944-1947 metais, kai joms dar betarpiškai vadovavo VKP(b) CK biuras Lietuvoje. 1947 metais panaikinus šį biurą "A. Sniečkus apskritai tapo pagrindine bendravimo su represinėmis struktūromis ašimi. Jis buvo kasdien informuojamas apie NKVD-MGB vykdomas represijas". Pavyzdžiui, 1949 metais LKP(b) CK "į LSSR MGB sekretoriatą grąžino tais metais iš LSSR MGB vadovybės gautus 327 pranešimus apie sutriuškintus partizanų būrius, antisovietinių organizacijų veiklą ir jų narių suėmimą... 1950 metų pabaigoje grąžinta 300 iš MGB gautų dokumentų, įvardintų kaip "spec. pranešimai" (291 p.). Ir vėliau, kaip liudija LKP(b) archyvo dokumentai, buvo grąžinamas dvidešis skaičius kasdieninių MGB darbo suvestinių bei kitų slaptų dokumentų. Tai buvo daroma todėl, kad LKP(b) archyve neliktų dokumentų, bylojančių apie MGB darbuotojų vykdytas represijas. Visiškai aišku, kad "LKP(b) CK biuras, o ypač A. Sniečkus buvo čekistinių darbų sukuryje, į juos gilinosi ir neretai nurodinėjo, ką reikia toliau daryti" (293 p.). Buvo duoti nurodymai "kiekvieną banditų puolimo atvejį apsvarstyti partijos valdžiaus komiteto posėdyje, imtis ryžtingų priemonių, kad teroristai būtų persekiojami ir sugauti" (306 p.).

Tamprus ir įdomus čekistų ir komunistų bendradarbiavimas vyko vykdant partizanų legalizaciją. Šią priemonę sumanė

LKP(b), o vykdė MGB. Visiems partijos apskričių komitetams LKP(b) CK davė nurodymus parašyti straipsnius ir informuoti vietas spaudoje apie vykstančią legalizaciją nurodant, kad, jeigu partizanai išždys savo vadus ir pasiduos, - jiems bus garantuota amnestija. Daugelis MGB archyvinų dokumentų patvirtina tą faktą, kad registruojantis MGB skyriuose ir sribų būstinėse partizanai prisistatydavo kaip asmenys, vengę tarnybos sovietinėje armijoje, nes kitu atveju iš jų "būdavo reikalaujama pristatyti turėtą ginklą ir išduoti kovos draugus bei rėmėjus" (305 p.).

Archyviniai dokumentai akivaizdžiai parodo ir faktus, kai politinės bylos buvo sudaromos visai nekaltsiems žmonėms. Kaip pavyzdžiui, 1948 metais buvo sudaryti baudžiamoji byla septyniems Utenos gimnazistams, apkaltinant juos tuo, jog jie 1947 metų balandžio 24 dieną nušovė partinį darbuotoją Zagulajevą, tuo tarpu, kai tai padarė partizanai. Taip "buvo atrinktas ir dalinai sunaikintas Utenos gimnazistų žiedas" (305 p.). "Be idėjinės pareigos vykdymo, komunistus ir čekistus dar jungė materialinės naudos siekis. Kai 1946 metų pabaigoje A. Sniečkus Maskvos įsakymu nurodė "kovą su buržuaziniais nacionalistais derinti su kova prieš buožes, vykdyti šį nurodymą uoliai ėmėsi dauguma partinių funkcionių ir čekistų. Išbuožinimas ir trėmimas jiems buvo patogi proga gerokai praturtėti" (295 p.).

Būtinia prisiminti, kad šiuo "klasių kovos" laikotarpiu Lietuvoje įskundimai ne tik buvo toleruojami, bet ir laikomi garbės reikalu. Visi žmonių skundai LKP(b) komitetams tuč tuojau buvo perduodami atitinkamiems MGB padaliniams. Apie tai liudija daugybė dokumentų buvusiam LKP(b) archyve. Tokiu būdu net ir eiliniai partijos nariai prisidėdavo prie "bendro reikalo".

Dokumentai rodo, kad įtvirtinant okupacinę valdžią Lietuvoje partiniai funkcionieriai ir čekistai dirbo sutartinai net ir pakankamai smulkiuose reikaluose. LKP(b) CK savo nutarimais visokeriopai stiprino šį bendradarbiavimą. Dar 1944 metų gruodžio 30 dieną LKP(b) CK IV plenumo kalbėdamas Justas Paleckis ypač pabrėžė tai, kad jie turi tarpusavyje glaudžiai bendradarbiauti (325 p.). „Kai partijos komitetai parinkdavo kandidatus į įvairaus lygio deputatų tarybas, visus juos tikrindavo represinių struktūrų darbuotojai“ (300 p.). Tikrindavo ir kandidatus į komunistų partiją.

Į ypatingai svarbias pareigas (pavyzdžiui, ryšių skyriaus viršininko) represinės struktūros rekomenduodavo

Knyga apie čekistų ir komunistų bendradarbiavimą

Atkelta iš 3 p.
savo agentus ar patikimus asmenis. "Niekas be LSSR MGB sutikimo negalėjo būti apdovanotas sovietiniais medaliais ir ordinais, toks sutikimas buvo reikalingas ir norint suteikti kam nors garbės vardą" (305 p.). Tačiau visa tai buvo daroma slapta, nes "SSSR MGB 1948 metų kovo 1 dienos nutarimu Nr.535-204SS buvo uždrausta "kategoriškai remtis MGB organų sprendimu [...] ir supažindinti apiforminamą asmenį su turimu apie jį kompromituojančių duomenų esme" (315 p.).

"Nuo 1950 m. Lietuvoje pradėjus į sovietinę kariuomenę imti visus atitinkamo amžiaus vaikus ... tarp partijos komitetų ir MGB skyrių užsimezgė dar vienas papildomas ryšys" (308 p.). Čekistai turėjo užtikrinti, kad gavę šaukimus jaunuoliai nustatytu laiku atvyktų į karinius komisaratus, o neatvykusius buvo įpareigoti kuo greičiau surasti ir pristatyti.

"LKP(b) CK, ypač A.Sniečkus, nuolat rūpinosi čekistų kadrais. Buvo siekiama, kad jie būtų kovingesni, labiau išmanyti operatyvinius reikalus, būtų siek tiek praprusę ir svarbiausia, atsidavę valstybei ir partijai" (309 p.). Tuo reikalu Vilniuje buvo atidaryta MGB mokykla ir A.Sniečkus reikalavo iš partijos komitetų siųsti į tą mokyklą patikimus žmones. Jų sąrašus tvirtino LKP(b) CK. Partijos vadovybė ne kartą rekomendavo gerai užsirekomendavusius partiečius dirbti rajonų MGB viršininkų pavaduotojais, kur jie įgydavo tikro čekistinio patyrimo ir uoliai dirbo okupantų labui.

"Nemažų rūpesčių partinė ir sovietinė provincijos vadovybė turėdavo čekistus aprūpindama tarnybinėmis patalpomis. Mat jos turėjo būti erdvios, mūrinės, su gerais, saugiais rūšiais ir kankinimo patalpomis" (348 p.). Jų reikalavimus teko greitai ir besąlygiškai vykdyti.

O kaip buvo su eiliniaisiais partijos nariais? Kokius jie turėjo įpareigojimus tuo gūdžiu Lietuvai laikotarpiu?

Archyviniai dokumentai rodo, jog A.Sniečkus iš komunistų partijos narių reikalavo, kad jie ne tik žodžiu bei ūkinėmis priemonėmis, bet ir ginklu kovotų su vadinamais buržuaziniais nacionalistais" (287 p.).

Pavyzdžiui, atsakant į Lietuvos partizanų 1946 metais gegužės mėnesį įvykdytus Pajūrio ir Naumiesčio miestelių užpuolimus buvo nutarta "įpareigoti sektorius per 10 dienų parinkti 90 žmonių į sribus" (333 p.).

Archyviniai dokumentai, deja, nepatvirtina buvusių eilinių komunistų partijos narių tvirtinimų, jog jie nedalyvavo okupantų vykdytose represijose, nieko nežinojo apie čekistų darbus ir nėra kuo nors nusikaltę Lietuvos žmonėms. Visi šios partijos nariai, norėję to ar nenorėję daugiau ar mažiau buvo įvelti į okupantų veiklą, padėjo jiems, bet apie tai dabar stengiasi neprisiminti. Tikroji tiesa slypi archyvuose ir tikriausia dėl to nenorėta atverti buvusių LKP(b), KGB, MVD archyvų visuomenei susipažinti. Ypač nenorima tai parodyti jauniems žmonėms, nežinantiems, kas dėjosi Lietuvoje okupacijos metais.

Daugybė J.Starkausko išnagrinėtų ir apibendrintų dokumentų akivaizdžiai parodo, jog "represines struktūras ir partijos komitetus bendrauti vertė to paties tikslo siekimas, - įtvirtinti okupacinį režimą. Iš esmės buvo toks darbų pasiskirstymas: čekistai teroru slopino pasipriešinimą, o partija propagandos ir agitacijos priemonėmis slopino norą priešintis, tačiau neretai ir partiniai funkcionieriai su ginklu rankose terorizavo žmones, o čekistai tapdavo agitatoriais" (362 p.).

Galima drąsiai teigti, kad J.Starkauskui pavyko parengti neįkainojamą knygą, kurioje išnagrinėtų archyvinių dokumentų nuorodos gali labai praversti ir kaip archyvinė informacija istorikams, studentams ir visiems, kurie norės tyrinėti Lietuvos antrosios sovietinės okupacijos iš-

takas ir pasekmes. Ši knyga bus naudinga visiems, kurie norės pažinti tiesą ir apsisaugoti nuo mums dar žiniasklaidoje primetamų įvairiausių nešvarių manipuliacijų.

Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjunga,
Lietuvos kariuomenės
kūrėjų savanorių sąjunga,
Šaulių sąjunga,
Krašto apsaugos bičiulių klubas
ir "Varpo" redakcija
užjaučia
Lietuvos kariuomenės
kūrėjų savanorių sąjungos
Vilniaus apskrities
skyriaus pirmininką
Zigfridą Jankauską
dėl jo motinos mirties.

Lietuvos Laisvės Kovotojų
sąjunga, Lietuvos kariuomenės
kūrėjų savanorių sąjunga,
Šaulių sąjunga,
Krašto apsaugos bičiulių klubas
ir "Varpo" redakcija
užjaučia
Šaulių ir Lietuvos
kariuomenės kūrėjų
savanorių sąjungų kūrėją
Stasį Averką
dėl tėvo ir motinos mirčių

Dėl buvusio Seimo nario,
aktyvaus visuomenininko
Petro Šakalinio mirties
užjaučiame jo artimuosius ir
gimines

Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjunga,
Lietuvos kariuomenės
kūrėjų savanorių sąjunga,
Šaulių sąjunga,
Krašto apsaugos bičiulių klubas
ir "Varpo" redakcija

Dėkojame

Vilniaus vicemerui Vitui Karčiauskui, savivaldybės administracijai, kultūros ir meno skyriui bei kitiems, padėjusiems surengti Nacionalinės M.K.Čiurlionio menų mokyklos dailės parodą. Taip pat dėkojame Nacionalinės M.K.Čiurlionio menų mokyklos dėstytojams ir moksleiviams, parengusiems puikią ekspoziciją.
LR Krašto apsaugos bičiulių klubas

Dėkojame

Nacionalinei
Martyno Mažvydo bibliotekai
už suteiktą galimybę surengti
Kari Lauria ruošią parodą, skirtą "Žiemos karui"
(Sovietų sąjungos - Suomijos karui).
Paruošusiems ir papildžiusiems šią ekspoziciją
darbuotojams reiškiame nuoširdų ačiū.
LR Krašto apsaugos bičiulių klubas

Partijai paliepus

„Mano gyvenimas - tau, Lietuva“

Mano gyvenimas yra ilgas ir gana vingiuotas, buvo gražių dienų, bet buvo ir gana liūdnu, ir nedaug mano bendrakeivių išlaikė“

K.Baršauskas

Kauno IX forto muziejuje veikia paroda, skirta buvusio politinio kalinio, dimisijos majoro Kazimiero Baršausko 99-osioms gimimo metinėms.

Šiais metais kovo 4 dieną buvęs Nepriklausomos Lietuvos karininkas, mokytojas, vėliau Pečioros lagerių politinis kalnys Kazimieras Baršauskas mini 99-ąsias gimimo metines.

Kazimieras Baršauskas gimė 1908 m. kovo 4 d. (per Kazimierines) Gižų k. ir vlsč., Vilkaviškio apskr., kelių hektarų žemės ūkininko šeimoje. Pirmasis pasaulinis karas neaplenkė ir Baršauskų. Jų ūkelis buvo prie Marijampolės - Vilkaviškio plento, todėl kautynių metu, o jų būta labai aršių, tarp kitų 30 sodybų sudegė ir Baršauskų trobesiai su visais gyvuliais. Baršauskai prisiglaudė pas gimines. Šeimoje augo 6 sūnūs ir 2 dukros. Tėvas buvo darbštus ir griežtas. Po dviejų metų 1916 metais Baršauskai atstatė savo trobesius ir vėl įsikūrė Gižuose. 1916 metais lankė Gižų pradinę mokyklą, kurioje vaikui buvo mokomi vokiečių kalbos ir už neteisingai pasakytą žodį plakami rykštėmis. Po vienos tokios pamokos Kazimieras, pasitaręs su tėvu, metė mokyklą ir į ją grįžo po metų, kai išvyko ten dirbęs mokytojas vokiečiai. 1929 metais baigė Marijampolės mokytojų seminariją ir metais vėliau 1931 metais baigęs Kauno karo mokyklą ir gavęs jaun.leitenanto laipsnį, pradėjo savo švietėjišką veiklą - mokytojavo Ukmergės, Širvintų, Panevėžio rajonų mokyklose, kartu aktyviai dalyvavo ir Lietuvos tautinio atgimimo vykstančiuose renginiuose. 1933 metais organizavo „Sporūtos“ sportininkų sąjungą, buvo Rytų Lietuvos ir Ukmergės apskričių raitelių vadas, 1938 metais Širvintų - Kernavės pasienio ruožo bataliono vadas, 1939 metais kariuomenėje ėjo 4 pulko I bataliono kuopos vado pareigas. Priklausė skautų, jaunlietuvių, šaulių organizacijoms. Ir šiandien jis mūsų jaunumui pasakoja apie buvusią tuometinę labai įdomią šių organizacijų veiklą, tautines lietuviškas tradicijas.

Turi daug apdovanojimų, tapusių brangiomis relikvijomis: 1928 metais švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės 10-metį buvo apdovanotas 10-ies metų Nepriklausomybės medaliu, jaunlietuvių medaliu „Žvaigždė“. Padėkos bei garbės raštai byloja apie jo didelį ir pasiaukojantį darbą tarp Lietuvos jaunimo.

1940 metais liepos 12 dieną Ukmergėje NKVD suimtas, tardomas saugume, Ukmergės, Panevėžio kalėjimuose, iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo perkeltas kartu su visa eile kitų politinių kalinių į IX kalėjimą. Čia tardomas, nuteistas 8 metams laisvės atėmimo, išvežtas į Pečioros lagerius, kuriuose išgyveno 7 ilgus kančios, bado ir šalčio metus.

Šiandien Kazimieras žvalus ir energingas, niekaip nepatikėsi, kad jam 99-eri, atrodo, kad tie metai nuplaukė užmarštin, bet vartant nuotraukas, ypač vieną, kuri lydėjo jį sunkiausiam gy-

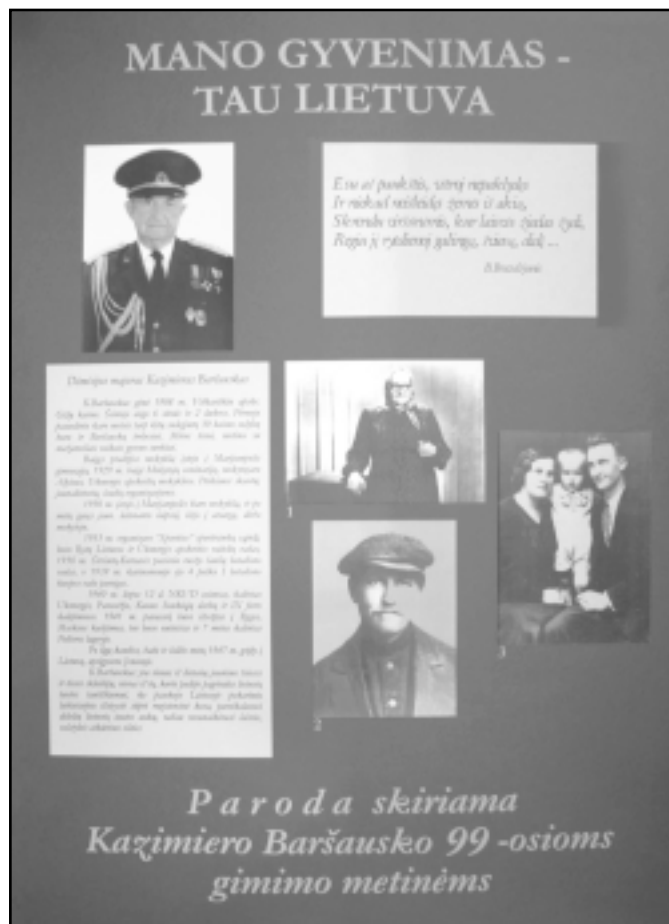
venimo tarpsnyje. Joje - žmona su mažamečiu sūnumi Antanu; jam sudreba balsas: „jie padėjo man išlikti“.

Pragyventi ilgi, gražūs prasmingi metai, paženklinti ne tik skausmu ir gėla, bet tvirta valia, ypatingu ryžtu ir nuolatine kova, nuolatinio siekiu - būti laisviems ir nepriklausomiems.

K.Baršauskas yra vienas iš lietuvių jaunimo šviesos ir tiesos puoselėtojų ir skleidėjų, vienas iš tų, kurie padėjo pagrindus lietuvių tautos patriotiškumui, kurio dėka Lietuvoje pokarinio laikotarpio išsivystė stipri rezistencinė kova, pareikalavusi didelių lietuvių tautos aukų, tačiau nesunaikinusi laisvės troškimą, valstybės atkūrimo vilties.

Linkime Jubiliatui sveikatos, gražių Jubiliejų, naujų susitikimų.

Kauno IX forto muziejaus direktorė **Julija Menciuėnienė**,
Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos
valdybos pirmininkas **Jonas Burokas**,
„Varpo“ redakcija

Atsakymas ŠUTVEI

Apeliacinis teismas patvirtino nuosprendį, kuriuo Algirdas Petrusevičius yra įkalinamas ketveriems metams. ŠUTVĖ, kurios „atstovu spaudai“ tapo „Lietuvos Rytas“, triumfuoja.

Jie išsидуoda leksika - šalia Liudviko Simučio pavardės būtinai pridedama - „ultrapatriotu laikomas“. Taip, laikomas. Nes toks yra. O jūs, jūs visi liksite istorijos mėš-

lyne. Mitrūs, slidūs, šlykštūs. Jūsų nėra ir jūsų nebus. Paprastas stalius, vienerankis šaltkalvis, jau išsėdėjęs 12 m. ir keturis mėnesius, kukli vienuolikė - liks istorijoje, jau yra. O jūsų vietoje - nepaisant turimų čekių, akcijų, titulų, ordinų ir kotedžų - liks tikslai gliuti dėmė.

O dėl įkalinimo, jūsų džiaugsmas bergždžias. Ką jau ką, o sėdėti šitie žmonės mo-

ka. A.Petrusevičius grįš po keturių metų pakelta galva, teisus ir jaunesnis - idealistai kalėjime nesensta. O ŠUTVĖS dvokas per tą laiką, tikėkimės, įkyrės Lietuvos tautai tiek, kad ji neapsikentusi įvykdys istorinį teisingumą.

Algirdas Patackas

(Atsiliepiant į „L.Ryto“ 2007 03 14 straipsnį „Pogrindiniam gelbėjimo komitetui - smūgis. Aršiai mėginę išlaisvinti A.Petrusevičių, dešinieji neišvengė teisėsaugos“)

Atkurtos nepriklausomybės dėmuo

Jurgis Bekampis-Šalmas

Alfonsas Žukauskas-Lizdeika

Algimantas Gustaitis-Kimas

Vincas Baronas-Vyšnelis
Dariaus Simanaičio pieš.

Edmundas Simanaitis

1946 metų liepą Sūduvos krašte sovietinio okupanto MVD kariuomenės baudėjai keliomis kovinėmis operacijomis, vykusiomis Marijampolės mieste ir Marijampolės, Liudvinavo, Igliškių, Gudelių ir Sasnavos valsčiuose, likvidavo tiesiogiai Tauro apygardos štabui pavaldų Vytenio laisvės kovotojų būrį. Šioms operacijoms vadovavo LSSR NKVD UBB skyriaus viršininko pavaduotojas pradžiamokslis rusas papulkininkis B.Burylin. Šie įvykiai ir būrio istorija aprašyta E.Simanaičio dokumentinėje apybraižoje "Nelikę nuošalyje", 2003.

Vertėtų prisiminti 1940 metų Europos gėdą, kada Lietuva, pagal dviejų diktatorių Stalino ir Hitlerio Rytų Europos dalybų suokalbį, atiteko Sovietų Sąjungai. Po to, kai Vokietijos Vėrmachtas kartu su Sovietų Raudonąja armija nukariavo Lenkiją ir jos teritorija buvo tiksliai pasidalinta pagal minėtą suokalbį, atėjo metas Baltijos šalims. Kremlius paskelbė ultimatumą Lietuvai ir Raudonoji armija, plėšikų papročiu, neteisėtomis dalybomis sulygta "teisėtą grobį" prisijungė okupuodama šalį.

Išskirtinio dėmesio vertas kitas to meto iškalbingas faktas, liudijantis tarptautinio teisės šiuurkštus nepaisymo ir totalitarinio režimo įžulau smurto padarinius. Okupuota šalis, likvidavus jos teisėtą valdžią, sugriovus valstybės valdymo struktūras, ne rinkimų, o balsavimų farsu, pagal Kremluje parengtą scenarijų, neva "prašėsi" priimama, pasak Lenino, į "tautų kalėjimą". Pirmojo bolševikmečio masinės gyventojų žudynės ir trėmimai bene pats raiškiausias ir labiausiai įsimintinas to periodo sovietinio okupacinio "teisengumo" reiškinys.

Tačiau nei Europa, nei visas pasaulis tuomet neišgirdo būtino būtiniausio tarptautinės teisės kalba garsiai išrėkto grobiko prievartaujamų aukos žodžio - kas iš tikrųjų dedasi! Tarptautinės teisės normos ignoruojamos, tarpvalstybinės sutartys brutaliai laužomos! Šalis šantažuojama ir okupuojama, o valstybės vadovybė neįvardija prasidėjusios okupacijos fakto, nesudaro net egzilinės vyriausybės, kariuomenė negauna įsakymo priešintis ir, pasak vieno iš agresoriaus karinių vadų maršalo A.Jeremenko, "Lietuva kapituliuoja" neiššovus net simbolinio šūvio. Romos teisės postulas Quod non est in actis, non est in mundo - ko nėra byloje, to nėra ir pasaulyje tiesmukai byloja, kad tautų ir valstybių likimuose tarptautinė teisė - esminės svarbos veiksnys. Agresijos fiksavimo faktas būtų stipriai padėjęs net tik nacionalinei diplomatijai, siekiant atgauti smurtu atimtą nepriklausomybę, bet ir ginkluotoje kovoje, o taipgi ir pilietinio pasipriešinimo judėjime.

Ar galėjo brandžią tautinę savimonę išugdžiusi tauta, atkūrusi savo valstybę, neįsimti savignyos, nepripiešinti agresijai, smurtui, melui, genocido politikai? Pasipriešinimas kilo dėsningai. Kitaip ir būti negalėjo. Žinoma, pasirengimas ginti savo teises ir laisves niekada neprarandantis aktualumo reikalas.

Tų pačių metų liepos 24 d. MVD bortiniu sunkvežimiu rusakalbės ginkluotos sargybos lydimi vienuolika suimtų kovotojų buvo išvežti į Vilnių ir patalpinti į perpildytas Lukiškių kalėjimo vietas. Laisvės kovotojus Marijampolėje ir Vilniuje tardė okupanto čekistai. Tardymai vyko tik rusų kalba. Protokolai surašyti ta pačia okupanto kalba.

MVD tribunolo teisėjas, net vidurinės mokyklos nebaigęs sovietų papulkininkis Aleksej Chaliavin, 1946 m. lapkričio 29 d. Vilniuje nuteisė vienuolika Vytenio būrio laisvės kovotojų. Šis kruvinasis papulkininkis tėra tik vienas iš planinio genocido vykdytojų Lietuvoje. Jis yra pasiuntęs myriop ir vyskupą V.Borisevičių.

Teismo farsas vyko rusų kalba. Teisiamuosius sergėjo rusakalbį baudėjų enkavedistų ginkluota sargyba. Tėvynės gynėjai buvo teisiami pagal okupanto RSFSR baudžiamojo kodekso 58 straipsnį, kaltinant juos "sovietinės rodinos" išdavimu." Keturi kovotojai buvo nuteisti mirties bausme:

1) skyriaus vadas psk. Jurgis Bekampis-Šalmas, g.1925 m.;

3) skyriaus vadas psk. Alfonsas Žukauskas-Lizdeika, g.1928 m.;

3) būrio vado adjutantas gr.Algimantas Gustaitis-Kimas, g.1928 m.;

4) 1 skyriaus kovotojas eil.Vincas Baronas-Vyšnelis, g.1928 m.

Kiti kovotojai nuteisti dešimčiai metų Gulago katorgos.

Mirties nuosprendį vyteniečiams įvykdė sovietų budelis profesionalas mažaraštis papulkininkis Vasilij Dolgirev su pagalbininkais. Tai įvyko prieš 60 metų, būtent 1947 m. kovo 26 d. Vilniuje MVD-KGB kalėjimo rūsyje. Keturi Vytenio būrio laisvės kovotojai buvo pavieniui nužudyti pasalūniškais šūviais į pakaušį. Budelio pagalbininkai po šūvio nugriuvusių kovotojų pribagainėjo laužtuvo smūgiais į galvą ar kirvio kirčiais į galvos kiaušą. Pagal čekistams privalomą instrukciją - kontroliniai smūgiai turi garantuoti čekistų "darbo kokybę" - jokių šansų aukai išlikti gyvai nepaliekama.

Nužudytųjų kūnai pridengti brezentu pala tą pačią dieną bortiniu sunkvežimiu buvo nugabenti į Tuskulėnų parką ir užkasti garaže išraustoje duobėje Nr.30. Atkūrus Nepriklausomybę jų palaikai buvo eksumuoti ir 2001 m. palaidoti Marijampolės partizanų kapinėse. Kovotojų vardai iškalti buvusio Vilniaus KGB kalėjimo sienos cokolyje Gedimino pr. Nr.40.

Okupanto "teiseną" pavergtoje šalyje paradoksalai visais atžvilgiais. Vyteniečių likimai tai patvirtina n-milijonai karta: represijos vykdė okupanto baudėjai, dangstydamiesi "klasių kovos" pseudomoksliniu principu; tardytojai ir teisėjai kalbėjo svetima okupanto kalba; vadovavosi okupanto kodeksu, kurio 58 straipsnis (tėvynės išdavimas-izmena rodini), skamba kaip pasityčiojimas iš nelaisvės patekusio kario, gynusio savo tikrąją, bet pavergtą Tėvynę nuo agresoriaus smurto, nuo genocido akcijų.

Eina septynioliktieji atkurtos nepriklausomybės metai. Lietuva tapo Europos Sąjungos nare. Tačiau dar vis nėra tikrumo, kad artimiausiais metais tarptautinė Temidė naikartotų genocido planuotojams ir vykdytojams Pukbertų nuosprendį.

Tarptautinė ir mūsų III Respublikos nacionalinė teisė okupaciją ir aneksiją kvalifikuoja kaip genocido politikos sudėtinę dalį. Verta priminti, kad genocido nusikaltimams nėra senaties ir jos būti negali. Genocidas - pasibaisėtina nelaimė ir žmonijos gėda. Pasipriešinimas agresijai ir genocido politikai yra piliečių teisė ir pareiga. Jaunieji laisvės kovotojai priesaikos nesulaužė. Tačiau jų nenugyventi metai gula morališkai pareiga gyviesiems bendražygiams savo visavertiška veikla pateisinti laisvos Tautos nepriklausomo gyvenimo siekius.

Nuožmus okupantas daugeliui tautiečių atėmė ne tik pilietines, bet ir elementarias žmogaus teises, versdamas juos gyventi kreivų veidrodžių šalyje.

Keturių kovotojų egzekucija - tai tik vienas epizodas iš dešimtmetį trukusių kovų ir pusamžį nusiėtusios okupacijos. Jų auka vertintina, kaip veiklos dėmuo atkuriant Tėvynės Nepriklausomybę, o drauge ir nenuginčijamas įkaltis būsime Tarptautiniame Tribunole, kuris įvertins sovietinio genocido nusikaltimus.

LLKS konferencija

Kovo 31 d. Lietuvos Kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovėje įvyko konferencija "Lukiškių aikštės Laisvės simbolis tūkstantmečio Lietuvai" ir LLKS ataskaitinis susirinkimas. Dalyvavo 150 LLKS narių ir svečių.

Apie paminklo sukūrimą Lukiškių aikštėje bei aikštės ir jos aplinkos sutvarkymą konferencijos dalyviai išklauzė profesoriaus Antano Tylos pranešimą, dalyvių pasisakymus. LLKS ataskaitiniame susirinkime Sąjungos veiklos ataskaitą pateikė valdybos pirmininkas Jonas Burokas. Į naują valdybą išrinkti: J.Burokas, J.Parnarauskas, R.Parnarauskienė, A.Burokas, E.Subačius, A.Zolubas, R.Smetonaitė, K.Garšva, Z.Vaštakavičius, S.Zimnickas. Į revizijos komisiją išrinkti: A.Bikulčius, A.Masaitis, V.Kuzelis.

Su papildoma konferencijos medžiaga skaitytojus supažindinsime kitame "Varpo" numeryje.

Konferencija priėmė kreipimąsi į Prezidentą, Seimo pirmininką, Ministrą pirmininką, Vilniaus merą ir Lietuvos visuomenę bei kitų šalių lietuvių bendruomenes.

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos konferencijos kreipimasis dėl Lukiškių aikštės suplanavimo ir simbolinio paminklo "Laisvė" sukūrimo

Artėja Lietuvos valstybės Jubiliejus. 2009 metais Vilnius taps ir Europos kultūros sostine. Lietuvos tūkstantmečiui Lukiškių aikštės sutvarkymas ir joje "Laisvės" simbolio sukūrimas būtų per ištisas epochas vykusią kovą už Tėvynės laisvę ir Nepriklausomybę įprasminimas, sostinės prisistatymo Europai ir pasauliui reikšmingas dėmuo.

Lietuvos Respublikos Seimas 1999m.vasario mėn. 11 d. priėmė nutarimą Nr.VIII - 1070 "Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų". Jame aiškiai įvardinta, kad aikštėje turi būti sukurtas šiuolaikinis memorialinis akcentas - kompozicija "Laisvė", atspindinti Lietuvos žmonių kovas už laisvę ir pergalę, savo dydžiu deranti dabartiniam aikštės plotui. Aikštės erdvės turi būti suplanuotos memorialinei, reprezentacinei bei žmonių bendravimo paskirčiai. Buvę KGB rūmai turėtų tapti kovojusiųjų už Tėvynės laisvę informaciniu centru-muziejumi, įkomponuojant Aukų gatvę, Pamėnkalnio šlaitą ir Tautos namus kalne.

Iš atgavusių nepriklausomybę valstybių Europoje, Lietuva po 17 nepriklausomybės metų liko vienintelė, kurios sostinė neturi reprezentacinės aikštės su atitinkamais prasmingais simboliais.

Vilniaus miesto savivaldybė ėmėsi sunkios naštos skelbti konkursą, tačiau be Vyriausybės, Seimo, Prezidento, architektų, skulptorių, istorikų, intelektualų iniciatyvos, visuomenės paramos ir bendro darbo geri norai gali sužlugti - ilgai nepavyksta įgyvendinti laisvės kovotojų troškimų, sulaukti architektūrinių sprendinių.

LLKS konferencija "Lukiškių aikštės Laisvės simbolis tūkstantmečio Lietuvai" laiko būtina:

1. Lukiškių aikštės, jos aplinkos bei memorialo kūrimui sutelkti visas valstybės pastangas.
2. Kuriant Lukiškių aikštės konkurso sąlygas, architektūrinį planavimą ir simbolinį paminklą "Laisvė", vadovautis LR Seimo 1999m.vasario mėn. 11 d. nutarimu Nr.1070.
3. "Laisvės" simbolinis paminklas turi apimti visų epochų Lietuvos laisvės kovų atminimą. Bendrame komplekse turi būti Nežinomo kario kapas su amžinąja ugnimi.
4. Simbolinis "Laisvės" paminklas turi būti pagrindinis, dėmesį patraukiantis Lukiškių aikštės akcentas.
5. Valstybę reprezentuojančiai Lukiškių aikštei turi priklausyti muziejus bei informacinis centras (buvę KGB rūmai ir dabar tebesantys teismai). Be to, į bendrą kompleksą turi būti įtraukta Aukų gatvė, o Pamėnkalnio šlaite ir kalne reikėtų įamžinti žuvusius partizanus ir kitas aukas. (Latviai Lestėnės kapinėse įvardino 12 000 žuvusių partizanų, o Lietuvoje jų žuvo trigubai daugiau).
6. Lukiškių aikštės suplanavimas ir "Laisvės" paminklo sukūrimo architektūrinis-meninis projektas konkurso sąlygose turi atspindėti reikalavimus kūrėjams, kurie pateikti mūsų siūlymuose.
7. Į Lukiškių aikštės planavimo ir simbolio "Laisvė" kūrimo konkurso vertinimo komisiją papildomai įtraukti atstovus iš patriotinių visuomeninių organizacijų, dvasiškų, architektus, skulptorius. Dėl subjektyvių, prieštaraujančių Lietuvos valstybės raidą interpretuojančių nuostatų, vertinimo komisijos nario Alvydo Nikžentaičio paslaugų atsisakyti.
8. Konkurso sąlygas, papildžius šiais siūlymais, skelbti nedelsiant. "Laisvės" simbolinį paminklą sukurti ir pastatyti 2009 metais.

Konferencijoje dalyvavo 132 delegatai. Kreipimasis priimtas vienbalsiai.

Konferencijos pirmininkai: **Jonas Burokas, Juozas Parnarauskas**

2007 03 31

Kokią matysime Lukiškių aikštę 2009 metais?

Dr. Aldona Kačerauskienė

Gedimino prospektas, prasi-
dedantis nuo Arkikatedros Ba-
zilikos, yra pagrindinė Vilniaus
gatvė. Eidamas dešiniąją jos pu-
sę, pirmiausia pamatysi Lietu-
vos Sąjūdžio būstinę, paskui
praeisi Nacionalinę M. Mažvy-
do biblioteką, pagaliau išvysi
Parlamento rūmus. Tik Lukiš-
kių aikštė, Lietuvos Respubli-
kos Seimo 1999 metų vasario
11 dienos priimtu nutarimu Nr.
VIII-1070 įvardyta "kaip pa-
grindinė reprezentacinė Lietu-
vos valstybės aikštė su laisvės
kovų memorialiniais akcen-
tais", nepatrauks praeivio dė-
mesio. Kol kas čia tebėra granito lenta su 1995 metų gegužės 20

dienos užrašas: "Šioje aikštėje bus įamžintas nežinomojo partizano ir kovotojo dėl Lietuvos nepriklausomybės atminimas".

Negalima pasakyti, jog per aštuonėtą metų niekas dėl to Seimo nutarimo įgyvendinimo nebuvo daroma. Ne kartą rinkosi archi-
tektai, skulptoriai, valstybės vyrai ir tarėsi, kaip sutvarkyti Lukiš-
kių aikštę. Bene paskutinis toks pasitarimas įvyko Vilniaus mies-
to savivaldybės iniciatyva Rotušėje praėjusių metų gruodžio 13
dieną. Jau tuomet buvo atkritusi idėja Lukiškių aikštę paversti at-
rakcionų vieta. Svarstytas aikštės architektūrinis suplanavimas ir
simbolinio "Laisvės" paminklo sukūrimo architektūrinio meninio
projekto klausimas. Akcentuotos trys aikštės funkcijos: valstybi-
nė-reprezentacinė, memorialinė ir visuomeninė.

Gruodžio mėn. taip pat organizuotos vadinamosios kūrybinės
dirbtuvės: paskelbti piešinių, rašinių konkursai, bandyta aiškinti,
kaip aikštę įsivaizduoja mokiniai ir studentai, analizuotos jau-
nimo pateiktos idėjos. Balandžio 4 d., kai šis rašinys dar nebus
išspausdintas, Vilniaus m. savivaldybės Taryba patvirtins konkur-
so sąlygas.

Lukiškių aikštės tinkamas sutvarkymas rūpi Lietuvos Laisvės Ko-
votojų Sąjungai, kuri tuo klausimu kovo 31 dieną Vilniuje surengė
konferenciją. Pagrindinį pranešimą perskaitė prof. Antanas Tyla.
Jis pabrėžė, kad nuo pat Mindaugo laikų lietuviams būdingos ketu-
rios svarbiausios savybės. Tai valstybinė laisvė ir jos saugojimas,
tikėjimas, darbštumas, mokslo siekis. Paminklas Lukiškių aikštėje
turi būti skirtas valstybinei laisvei. Tai turėtų būti monumentas, re-
prezentuojantis Lietuvą ir tai, kas mums reikšminga. Lukiškių aikš-
tėje turi būti nežinomo partizano kapas, nežinomo kario kapas ir
 nežinomo tremtinio kapas. Tie trys kapai neleistų pamiršti, kas at-
sitinka, kai prarandama valstybinė laisvė. Profesoriaus manymu,
čia netiktų nei siūloma ažuolų giraitė, nei fontanas, nes tai sezoni-
niai akcentai. Nuo spalio iki gegužės ažuolai bus be lapų ir neveiks
fontanai. Monumentas turi derėti prie esamos akmenų piramidės,
lapteviečių paminklo ir kankinių sienelės, kurioje iškalti vardai ir

pavardės tų laisvės kovotojų, kurie nukankinti buvusiuose KGB rū-
muose. Čia pat Tauro kalnas, ant kurio numatoma statyti Tautos
rūmus. Iš kitos pusės - Šv. Jokūbo ir Pilypo bažnyčia. Monumentas
"Laisvė" turi būti kuriamas, atsižvelgiant į šiuos objektus. Jis turi
sudaryti bendrą visumą.

Profesorė, skulptorė Dalia Matulaitė norėtų, kad prof. A. Tylos pa-
siūlymas dėl nežinomo partizano, nežinomo kario ir nežinomo tremti-
nio kapų būtų pridėtas prie konkurso sąlygų. Tačiau ji mano, kad ažu-
olų giraitė ir fontanas netrukdytų Lukiškių aikštės vaizdai. Juk ažuolas
yra gražus medis visais metų laikais, net būdamas be lapų; fontanas
išmeta į erdvę vandenį, kurio energija teigiamai veikia žmones.

Skulptoriaus Gedimino Karaliaus nuomone, Lukiškių aikštėje tu-
rėtų būti ne vienas monumentas, bet visas paminklų kompleksas, įam-
žinantis lietuvių kovas už laisvę nuo seniausių laikų, baigiant poka-
rio partizanų kovomis. Tai būtų tarsi praeities dialogas su dabartimi.
Paminklo idėją reikia gerai subrandinti.

Architektas Jonas Glemža, vienas konkurso sąlygų rengėjų, yra
įsitikinęs, kad aprobuotas projektas turėtų būti ir kokybiškas, ir
kiekybiškas.

Daugelio publikacijų autoriaus, laisvės kovotojo Edmundo Sima-
naičio nuomone, Lukiškių aikštė turėtų būti sutvarkyta iki Lietuvos
vardo tūkstantmečio paminėjimo, tai yra iki 2009 metų. Jis siūlė šiuo
klausimu sužinoti LR Prezidento nuomonę.

Architektas Gediminas Ruzgys pabrėžė, kad paminklas visiems tu-
rėtų byloti: Lietuva savo dvasia niekada nepasidavė priešams; dabar,
pasiekusi laisvės, ji yra šviesi šalis.

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga konferencijos "Lukiškių aikš-
tės "Laisvės" simbolis Lietuvos tūkstantmečiui" vardu priėmė rezoliu-
ciją, kurioje pabrėžiama, kad "Laisvės" simbolis turi būti pagrindinis
akcentas, patraukiantis visų praeivių, lankytojų ir Vilniaus svečių dė-
mesį. Jis turi apimti visų epochų Lietuvos laisvės kovų atminimą.

Konferencijos dalyvių nuomone, "Laisvės" simbolį reikėtų su-
kurti ir pastatyti 2009 metais.

Kaip atrodys rekonstruotos Lukiškių aikštės vaizdas 2009 me-
tais, priklauso ir nuo konkurso vertinimo komisijos nuostatų į Lie-
tuvos praeitį. Todėl konferencija į Lukiškių aikštės planavimo ir
simbolio "Laisvė" kūrimo konkurso vertinimo komisiją pasiūlė pa-
pildomai įtraukti akademiką Antaną Tylą, LLKS valdybos pirmi-
ninką Joną Buroką, atstovus iš patriotinių visuomeninių organiza-
cijų, dvasiškų, architektus, skulptorius. Dėl subjektyvių, priešta-
raujančių Lietuvos valstybės raidą interpretuojančių nuostatų, ver-
tinimo komisijos nario Alvydo Nikžentaičio paslaugų konferencija
pasiūlė atsisakyti.

Kai kurie konfe-
rencijos dalyviai
siūlė Lietuvos Lai-
svės Kovotojų Sąjun-
gos valdybos pirmi-
ninkui Jonui Buro-
kui imtis kontrolės,
rekonstruojant Lu-
kiškių aikštę.

Aukos **VARPUI**

Dėkojame aukojusiems:

B. Eriksonienei - 10 Lt, A. Milašiui - 20 Lt,
A. Valeikienei - 20 Lt, J. Kojelienei - 10 Lt,
G. Kaubriui - 50 Lt, M. Janėnaitei - 20 Lt,
R. Kaladytei - 10 Lt, J. Liutkienei - 20 Lt,
A. Červinskui - 10 Lt, D. Gužui - 20 Lt,
J. Dukštienei - 10 Lt, E. Racienei - 20 Lt,
D. Stonytei - 20 Lt, D. Jonauskui - 50 Lt,
D. Stonytei - 100 Lt, I. Ermanytei - 50 Lt,
Ž. Brinkienei (JAV) - 200 USD (JAV),
E. Bulotienei - 50 USD (JAV) čekis,
J. Prapakui - 30 USD (JAV) čekis,
A. Navickienei - 10 Lt, A. Skučienei - 50 Lt,
V. Varkalai - 50 Lt, M. Šironienei - 20 Lt,
J. Leikai - 10 Lt, V. Razukui - 20 Lt,
J. Kojelienei - 20 Lt, J. Kuzmickienei - 10 Lt,
V. Rakauskaitei - 50 Lt, R. Masaitienei - 10 Lt,
O. Jurgelienei - 10 Lt, R. Šauliui - 20 Lt,
Deniui Muchamedui (rašytojui iš Čekėnijos) - 20 Lt,
V. Baubliui - 200 Lt, K. Gurskienei - 20 Lt,
J. Biručiai - 100 USD čekis (JAV), J. Fišui - 20 Lt.

Dėkojame p. Rimantui Čeburniui už visam laikui
aukojamą dalį savo pensijos "Varpo" leidybai.

Dėkojame visiems "Varpo" bičiuliams, pervedusiems
mėnraščio leidybai 2 proc. nuo savo pajamų mokesčio.
Už nuotraukas dėkojame G. Ruzgiui ir R. Šauliui
Viršelio dail. Antanas R. Šakalys

VARPAS Leistas politkalinių sovietinėse koncentracijos
stovyklose: 1955 m. Vorkutoje ir 1957 m. Intoje, nuo 1975 m. iki
1989 m. - pagrindinėje Lietuvoje. Atkurtas 1996 m. vasario mėn.
Leidėjai Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, SL 22 09, ISSN 1648-0244.
Adresas: Architektų g. 14-60, Architektų g. 8-4, LT-04210 Vilnius.
Tel.: 244 46 19, 244 21 57. **Faksai:** 244 46 19, 244 21 57.
Redaguoja redakcinė kolegija. Dizaineris Gediminas Ruzgys.
**Bendradarbiaus honoraras nemokamas. Straipsnių turinys nebūtinai turi sutapti
su redakcijos nuomone, straipsniai ir nuotraukos nekomentuojami ir negražinami.**

150-ojo „Varpo“ numerio redaktorius - Algimantas Zolubas
Skaitykite "VARPA" internete: www.lrs.lt/rezistencija lietuvių, anglų ir rusų kalbomis

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga (kodas 191913666)
Atsiskaitomoji sąskaita AB Bankas HANSABANKAS, Karoliniškių KA.
Sąskaita Nr. LT 62.73000.10002492325

Išleido ir spausdino „Baltijos kopija“. Kareivių g. 13b, Vilnius. Tir. 700 vnt.

Sveikiname Sveikiname Sveikiname

Vilius Bražėna
1913-04-06

Andrius Kaminskis
80-ties metų
sukakties proga

Juozas Šarauška
80-ties metų
sukakties proga

LLKS, Krašto apsaugos bičiulių klubas ir VARPO redakcija sveikina:

Zigfridą JANKAUSKĄ ir Juozą VOVERĮ,
apdovanotus Krašto apsaugos sistemos
medaliu civiliams "UŽ NUOPELNUŠ";
Valentiną Bartašiūną, Danguolę STONYTĘ
Rimantą Liudviką ČEBURNĮ, Liudviką SIMUTĮ,
Giedrūtį LAUCIŲ, Gediminą RUZGĮ,
su jiemis išreikšta KAM padėka už
nuoširdžią ir profesionalią veiklą Lietuvos
kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungoje.

Laiškas iš Australijos

Kaip naujokas internete, buvau pražiopsojęs Jūsų pranešimą. Ačiū Jums labai už patarnavimą ir nuoširdumą. Atėjo vakar VARPO kovo numeris, pilnas neįkainuojamos vertės straipsnių. Jų tarpe ir užuojauta Dr. Viliūno šeimai. Jo žmona Jadvyga negalios prislėgta persikėlė gyventi į Lietuvos Sodybą, kol dar pati gali išsivirti valgyti ir šiaip save prisžiūrėti. Tokia tvarka mūsų Sodyboje...

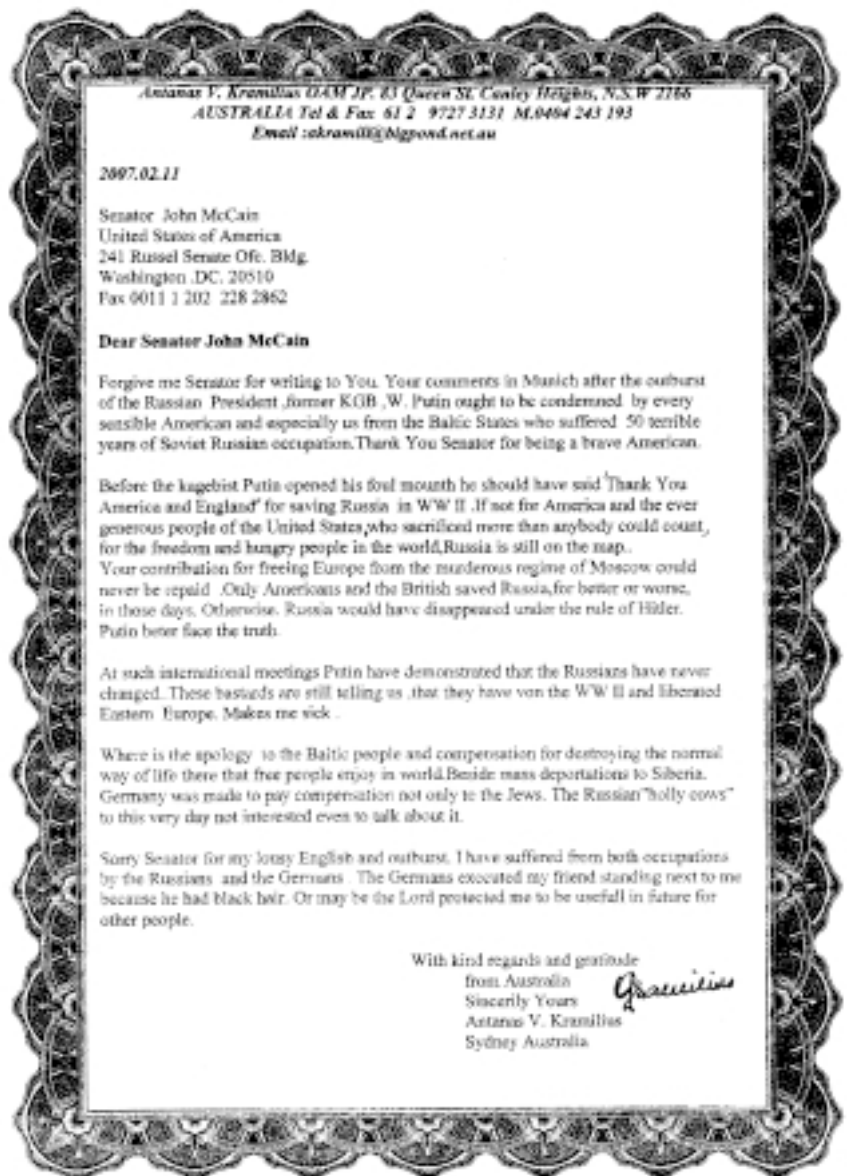
...Jūsų informacijai. "Mūsų Pastogės" (Nr. 9 2007.03.07) skyriuje LIETUVA IŠ ARTI patalpintas Jūsų straipsnis "Grįžkit į Tėvynę, grįžkit pas savus", užėmęs pusę puslapio. Šį kartą rašo Algimantas Zolubas Lietuva, o ne JAV. Ispėjau redaktorę Dalią Donilienę, kad neieškotų Jūsų Amerikoje. Ačiū Jums, Algimantai, ir Jūsų bendraminčiams, kurie aukojatės už mūsų Lietuvą, o ne rusų. Atėjus laikui Jums nereikės aiškintis Šv. Petriui, ką Jūs padarėte dėl Lietuvos. Čia menasi toks anekdotas.

Prie Dangaus vartų beldžiasi "patriotas" Amerikos lietuvis. Pasitinka Šv. Petras ir klausia naują dūšią, ko ji čia nori. "Esi lietuvis, noriu eiti į dangų". "Na tai kas. Daug kas nori eiti į dangų. O ką pats padarei dėl Lietuvos?" "Na ką: daviau du dolerius Tautos Fondui". "Tai ir viskas?", - sako Šv. Petras. "Tai ką, daugiau? Ar neužtenka?", - aiškinasi didelis "patriotas". Šv. Petras šaukiasi Šv. Jeronimą, kad šis patikrintų šventas knygas, ar tikrai yra teisybė. Sugrįžta Šv. Jeronimas. "Na, kaip?" - klausia Šv. Petras. "Teisybė, yra užregistruota du doleriai", - raportuoja Šv. Jeronimas. "Sugrąžink jam tuos du dolerius ir tegu jis einą į peklą", - pasakė Šv. Petras... Kokių reikėtų didelių knygų mūsų Lietuvoje ir už Jos ribų, kad tilptų panašaus tipo patriotai?..

Jums tikriausia yra žinomas Brolis Astijus Kungys OFM, buvęs Bernardinų parapijos klebonas, kuris čia pas mus pravedė Australijoje rekolekcijas. Tai neparasta asmenybė. Gal kai kas pasakys, kad tai jau per daug. Kad žmonės nemiegotų per pamokslus, jis vaikščiojo po bažnyčią ir pas tuos, kurie sėdėjo prie durų. Už bažnyčios ribų girdėjau Brolio Astijaus anekdotą. Prie Dangaus vartų atsirado rabinas ir katalikų klebonas. Abudu nori eiti į dangų. Šv. Petras patikrinęs knygas pasiuntė rabiną į dangų, o kleboną į peklą. "Už ką", - suaimanavo klebonas? "O už tai, kad per tavo pamokslus žmonės miegodavo".

Sveikindamas su Priskėlimo Švente baigiu sekančiais žodžiais:

Uždekite visiems po žvakutę - Simbolį Velykinio džiaugsmo. Atneškite Jiems gerą žinutę, dar padėkite išvengti skausmo.

Apšviesk mums kelią Tiesos. Apsaugok nuo piktos minties. Surask tą stebuklingą raktą, kur pilna laimės ir vilties.

Su geriausiais linkėjimais

Antanas Kramilius
Sidnėjus, Australija

Redakcijos prierašas: Aktyvus visuomenininkas, "Varpo" bičiulis ir dosnus rėmėjas A.V.Kramilius nesenai kreipėsi į JAV senatorių Džoną Mak Keiną (John McCain) dėl poveikio Putinui, kad Rusija Lietuvai atlygintų okupacijų žalą (žiūr. kreipimosi kopiją).

Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos konferencija "Lukiškių aikštės Laisvės simbolis tūkstantmečio Lietuvai" ir ataskaitinis susirinkimas

Prie Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės salės laukiama konferencijos pradžios

N. Kitkauskas ir Ignatavičius

Kalba Beatrice Ragutienė iš Vilniaus savivaldybės

Antanas, Vladas Burokai ir Rimas Čeburnis

N. Gudonytė ir B. Daugėlavičienė

Įnešama LLKS vėliava

Šimta-
metis
1941 m.
sukilėlis,
karys
savanoris
ir
laisvės
kovų
dalyvis
Mykolas
Svirnelis

K. Garša ir M. Daulenskis

Prisiekia Vytautas Varkala

Dėkojame

Vilniaus Pergalės
generaliniam direktoriui
Algirdui Milteniui
už paramą rengiant
konferenciją

Padėka įteikiama Jonui Mileriui

Kalba Petras Cizikas

J. Burokas įteikia padėką Danguolei Stonytei